

هنر صنعتگری ایران در سایه دوره قاجار

۱۵ آذر ۱۴۰۴ ساعت ۱۲:۰۴

هنر صنعتگری در ایران، یکی از ستون‌های اقتصادی و فرهنگی جامعه بود. در روزگار قاجار، اگرچه تبوتاب این هنر نسبت به دوران‌های پیشین کمی فروکش کرده بود، اما کارگاه‌های تولید پارچه‌های فاخر، اسلحه و ظروف مسی در سراسر کشور فعال بودند و آوازه صنعتگری ایران تا آسیا طنین‌انداز بود. متن پیش رو، با استناد به مشاهدات یک جهانگرد اروپایی، نگاهی به این دوران طلایی و وضعیت کنونی این میراث گران‌بها می‌اندازد.

هنر صنعتگری یکی از هنرها و مشاغل مهم بخش‌های عمده‌ای از مردم ایران در دوره قاجار بود. گرچه رواج این صنعت در آن دوره نسبت به دوران پیش از آن با اقبال کم مردمی مواجه بود؛ اما مردم بسیاری از شهرها همچنان به آن مشغول بوده و از این راه امرار و معاش می‌کردند.

«در گذشته، منظورم در حدود صد یا صد و پنجاه سال پیش است، تعداد افراد صنعتگر در ایران بسیار قابل ملاحظه بوده‌اند. در آن زمان تولیدات مهم پارچه‌های ابریشمی، مخمل، تافته، زری در کاشان و اصفهان و رشت و یزد و کارگاه‌های اسلحه سازی در کرمان و شیراز و چیت سازی تقریباً در سراسر ایران وجود داشته است. مسگری ایران در سراسر آسیا معروف بوده است و بالاخره رشته‌های دیگری از صنایع دیگر وجود داشته است که از جمله نباید قالی بافی را از یاد برد. امروزه تعداد چندان زیادی از صنایع مزبور باقی نمانده، ولی هنوز کم و بیش آثار آن باقی است و از همین تعداد کم، عده زیادی صنعتگر و هنرمند امرار معاش می‌کنند که به آسانی تعدادشان می‌تواند افزایش یابد، البته بدون وجود علل مخربی که در حال حاضر پیشرفت هرگونه فعالیت صنعتی در کشورهای مختلف آسیایی مشکل ساخته است.»

منبع: ژوزف آرتور دو گوبینو، سه سال در آسیا، ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی، تهران، نشر قطره ۱۳۸۳، صص ۲۸۱-۲۸۲

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/50268/هنر-صنعتگری-ایران-سایه-دوره-قاجار>